



Ma
aidata

Tere tulemast
MTÜ Eesti Talendikeskuse seminarile

Testida või mitte – selles on küsimus

03.12.20

1

Alternatiivseid viise andekusele viitavate tunnuste märkamiseks

Viire Sepp

Talendikeskuse seminar 03.12.20. V. Sepp.

2

Alternatiivseid viise

Hinnanguskaalad
NB! Hinnanguskaalad pole "diagnoosimiseks", vaid tähelepanu osutamine võimalikele andekusele viitavatele tunnustele

Näiteid hinnanguskaaladest:
Sepp, V. (2010). Andekusest ja andekatest lastest. Atlex.
Sepp, V. (toim.) (2012). Andekas õpilane klassis. Abiks õpetajale andekate õpilaste tuvastamisel ja toetamisel. TÜ Teaduskool.
Hannell, G. (2019). Erivajaduste määramine. Vaatluslehed individuaalsete eripärade hindamiseks. Studium

Talendikeskuse seminar 03.12.20. V. Sepp.

3

Avalikud materjalid

Anda nõ muu seas lahendamiseks IQ testide ülesandeid (NB! Ilma mingi vihjeta kontrollimisele või testimisele!)
NB! See ei ole "diagnoos", vaid lapse potentsiaali märkamine

Vt näiteks
Eysenck, H.J. (2004). Tunne oma IQ. Odamees.
Russell, K., Carter, H. (2004). IQ testid. Tänapäev.
TÜ akadeemilise testi harjutusülesanded ut.ee/et/akadeemiline-test-harjutamiseks

Talendikeskuse seminar 03.12.20. V. Sepp.

4

Andekuse-alane koostitus annab teadmised

- Praktikas on aluseks hinnang

=> **andekuse-alane koostitus**
=> hinnangu reliiablus tõsis standardiseeritud protseduuride tasemele (Heny, 1991)

Soovitatav koguda hinnagulist infot õpetajatelt, lapsevanematelt, ringjuhtidelt/treeneritelt, kaastäitelt, õpilaselt endalt

Talendikeskuse seminar 03.12.20. V. Sepp.

5

Uurida

- Lapsevanemate ja endiste õpetajate hinnang õpiharjumuste ja sotsiaalse käitumise kohta

=> Pidev langus õpitulemuses ~ 2 a jooksul => alasooritaja
(Butler-Por, 1993; Peters, 2002)

Talendikeskuse seminar 03.12.20. V. Sepp.

6

Märgid, mis võivad viidata alasoorituse tekkele

- Hoidub katsetamast uusi tegevusi
- Perfektsionism või ülemäärane enesekriitika
- Madal enesehinnang
- Endassetõmbumine või agressiivsus
- Ei suuda keskendada tähelepanu või jõupingutusi
- Ükskõikne või negatiivne suhtumine õppeasutusse
- Huvid väljaspool kooli

Talendikeskuse seminar 03.12.20. V. Sepp

7

Kui laps on koolis alasooritaja, siis tasub kindlasti uurida ja võrrelda - kas probleem pole mitte koolis?

- Kognitiivsed võimed: kõrgema taseme ülesanded (nt IQ testide või olümpiaadide ülesanded) ⇔ kooliülesanded
- Üldised (kooli-)teadmised ⇔ ekspertteadmised (huviväljas)
- Huvid: minimaalne jõupingutus koolis ⇔ silmapaistev väljaspool kooli
- Tugevused/nõrkused, valikud: õpetajate hinnang ⇔ õpilase hinnang

Talendikeskuse seminar 03.12.20. V. Sepp

8

MTÜ Eesti Talendikeskus on võtnud enda südameasjaks toetada andekaid lapsi. Jagame teavet, korraldame seminare ja nõustame. Koostegutsemine aitab ka üksikonnal paremini mõista, mida andekas vajab. Nii on kõigil koos hõlpsam andeid märgata ja toetada. Leiad meid kodulehelt www.talendikeskus.ee ja FB @eesitalendid

Aitäh kõigile, kes annetasid tänase seminari osalustasu ühingu projekti „Talendipäev lasteaias“ toetuseks.

Projekti on võimalik jätkuvalt toetada keskkonnas armastanaidata.ee

<https://www.armastanaidata.ee/annetan/haridus/talendipaev-lasteaias-marka-ja-toeta-lapse-andeid>

Iga anne loeb – iga annetus aitab!

Suur tänu!

9